

**Nová česká
veřejnoprávní docu-soap
o menšinách a dětech
vyrůstajících na rozhraní
vlastní vůle a našich
předsudků**

PTÁČATA

**aneb Sako čiriklo mi peskeri gil'i
gil'avel**
(Každý pták at' zpívá svoji píseň)

Úvod

Před začátkem školního roku 2008/9 se na základní škole Merhautova v Brně, která přiléhá k brněnské (dříve německé) čtvrti zvané Bronx, zvedla vlna odporu části rodičů. Nechtěli, aby jejich děti chodily do smíšené třídy s Romy.

Vznikla tak třída 1B., ve které je 14 romských dětí, jeden chlapec z Ukrajiny a také jeden z Kazachstánu, jehož rodiče jsou muslimové. A vzniknul také námět na časosběrný dokument, jehož hlavním cílem je sledovat tyto děti po celou dobu jejich povinné školní docházky, kterou slavnostně zahájil sám ministr školství Liška.

Po prvním roce natáčení, intenzivních obhlídek a seznamování se s dětmi nám začalo být jasné, že máme před sebou exkluzivní materiál pro mnohem podrobnější sondu do života dětí, jejich startovní pozice do života a statistická prognóza je velmi nepříznivá. I to bychom rádi našim projektem změnili.

Téma

Docusoap Ptáčata (prac. název)– 13/16 dílů dokumentární série postavené na příbězích jednotlivých dětí, i situačních konfrontací celého kolektivu vůči světu. Základem by mělo být 12 naplánovaných výjezdů (Praha, PS ČR, ČT Praha, ZOO, škola v přírodě, věznice, nemocnice, ústav pro mentálně postižené děti apod.), kde by děti, které jsou technicky velmi zdatné, komunikativní, bezprostřední a s velkým zájmem „natáčet“ věci kolem sebe, byly v přímé akci s (možná i nepřátelským) okolím, o kterém dosud neměly potuchy. Mnoho romských dětí například nikdy nebylo v lese, nejezdí s rodiči na výlety, případně si dosud vůbec neuvědomuje fakt, že v budoucnosti bude mnoho lidí na jejich etnickou/národnostní příslušnost pohlížet s opovržením.

Děti ale také dostanou dostatečně kvalitní malou kameru, aby mohly natáčet i situace doma. Je důležité podotknout, že od ředitelství školy a všech rodičů máme písemný souhlas s natáčením a v průběhu roku se nám podařilo navázat velmi dobré vztahy s dětmi i některými rodiči, kteří jsou pyšní na to, že právě jejich děti jsou v centru naší pozornosti. Základní

kontaktní osobou je od začátku moje matka, ostřílená pedagožka Jarmila Zobačová, která je jejich třídní učitelkou.

Projekt podpořil, kromě tehdejšího ministra školství Ondřeje Lišky, i Radek „Gipsy“ Banga a Vojta Lavička. Se skupinou Gipsy.cz je domluvená i případná účast na natáčení.

Žánr

Docu-soap – tzv. dokumentární mýdlová série. Základním znakem je narativní struktura, rozvíjení základního motivu do značné míry leží v rukou režiséra a dramaturga, náhoda, bezprostřední reakce, pravdivost postav a prostředí jsou však nepostradatelné a zásadní elementy.

V českém prostředí se prvenstvím v žánru chlubí televize Nova a Prima s pořady Výměna manželek, Chůva v akci apod., ČT se snaží o totéž v případě pořadu Krotitelé dluhů.

Vzhledem k tomu, že všechny dosud odvysílané avizované docu-soaps spojoval pouze dramaturgický nápad a záměr, nikoliv příběh prostupující všemi díly a odvíjející se v rámci skupiny lidí z jednoho společného prostředí s postavami, které v „castingu“ vybírala náhoda, nelze v případě zmiňovaných pořadů doopravdy mluvit o žánru docu-soap. Na rozdíl od projektu sledující v průběhu roku třídu dětí, které jsou konfrontovány s různými situacemi zvenku, ale i zevnitř – první lásky, situace v rodině apod.

Cíl

Vytvoření úspěšného dokumentárního cyklu, který nebude laskavým a rezignovaným pohledem pohlížet na menšiny, ale pokusí se s dětským nadhledem, dospělým humorem a bohužel také s určitým všeobecným smutkem vytvořit vhléd do velmi dusné a těžké problematiky menšin, jejímž zjednodušováním se v poslední době zviditelňují nejen extremistické síly, ale i jednotlivci z regulérních politických stran.

Koncepce natáčení

Školní rok 2009/10

Postprodukce v průběhu roku a v létě 2010

Projekt je možné odvysílat na podzim roku 2010 v rámci dramaturgického záměru ČT – rok dítěte a menšin

Stopáž – 26' - 40'